

دورنامه پزشکی پیشگیری و اجتماعی

جلد چهارم

ویرایش هفدهم
۲۰۰۲

بیماریهای مزمن غیر واگیر و بیماریهای واگیر شایع

رفرس تعیین شده از سوی وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی
جهت امتحانات کارشناسی ارشد رشته های گروه پزشکی

برگردان به فارسی: دکتر حسین شجاعی تهرانی
گرافیکی ارتقاء بهداشت اعجاز گیلانی
با نظارت: دکتر حسین ملک‌الطباعی
استاد دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران

مؤلفان:
چی ایی پارک
کی. پارک

سابقه ای در فشان

پارک، جان اورت، ۱۹۲۸ Park, John Everett

درسنامه پزشکی پیشگیری و اجتماعی ۱ (مؤلفان: جی. ای. پارک، ک. پارکر) برگردان به فارسی حسین شجاعی تهرانی، بانظر حسین ملک افضلی، ویرایش هفدهم، ۲۰۰۲ (تهران: نشر سماط، ۱۳۸۴).

ISBN: 964-5789-67-2

قیمت: ۷۲۰۰۰ ریال

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیپا.

عنوان اصلی: text book of prevative and sodial medicen a treatise on community health. 17th ed.

مندرجات: ج ۴. بیماریهای مزمن غیرذاکیر و بیماریهای واگیر شایع چاپ اول ۱۳۸۴.

۱. پزشکی پیشگیری، ۲. جامعه شناسی پزشکی. الف. پارک park ب. شجاعی تهرانی، حسین. ۱۳۱۵ مترجم. ج. عنوان

۶۱۴/۴۴

کتابخانه ملی ایران

۸۴-۱۹۳۵۷م

درسنامه پزشکی پیشگیری و اجتماعی (جلد چهارم)

بیماریهای مزمن غیرواگیر و بیماریهای واگیر شایع

(ویرایش هفدهم ۲۰۰۲)

ترجمه: دکتر حسین شجاعی تهرانی
زیر نظر: دکتر حسین ملک افضلی
ناشر: انتشارات سماط
طرح روی جلد: آرش عبدالله پور
لیتوگرافی: ندای دانش
چاپ و صحافی: آریانگار
شمارگان: ۱۱۰۰ جلد
نوبت چاپ: اول - ۱۳۸۴
بها: ۷۲۰۰۰ ریال

مرکز بخش: انتشارات سماط
مرکز بخش سماط: خیابان ۱۶ آذر، شماره ۲۴، تلفن: ۶۴۱۷۳۳۲ - ۶۹۵۱۱۴۰
فروشگاه سماط: خیابان ۱۶ آذر، شماره ۲۴، تلفن: ۶۴۹۳۰۴۷
فروشگاه اشارت: خیابان انقلاب، روبروی درب اصلی دانشگاه
تلفن ۶۴۰۸۲۴۱ - ۶۹۵۱۱۴۱

مرکز بخش اشارت

شابک: ۹۶۴-۵۷۸۹-۶۷-۲

پیشگفتار مترجم

درباره ی برگردان ویرایش هفدهم (۲۰۰۲) کتاب

«درسنامه ی پزشکی اجتماعی و پیشگیری»

در حدود ۱۰ سال پیش که به اقتضای تدریس واحدهای دروس بهداشت در دانشگاه علوم پزشکی گیلان نیازمزم به وجود مطالب آموزشی دروس بهداشت را احساس، و جای خالی آنها را مشاهده می کردم؛ به توصیه و راهنمایی جناب دکتر حسین ملک افضلی باتوجه به مقتضیات و نیازهای آموزشی ایران به برگردان این درسنامه پرداختم.

از آن پس در دونوبت اصلاحاتی به منظور پیرایش کتاب و حذف پاره ای مطالب غیر ضروری، و افزودن برخی مطالب ضروری کشوری در آن انجام دادم که خوشبختانه مورد استقبال استادان، صاحب نظران، و دانشجویان عزیز قرار گرفته؛ و شاهد آن نامه های بسیاری است که بهره گیران این مجموعه برای مترجم ارسال داشته اند.

اینک بار دیگر برگردان ویرایش هفدهم کتاب «درسنامه ی پزشکی اجتماعی و پیشگیری» (منتشره در سال ۲۰۰۲) را به علاقه مندان تقدیم می دارم؛ بایادآوری دوباره ی این نکات:

- همان طور که در پیشگفتار نخستین نشراین مجموعه آمده در انتخاب مطالب کتاب آنچه اختصاصا مربوط به اطلاعات بهداشتی و نظام ارایه ی خدمات بهداشتی در هندوستان بوده و برای خواننده ی ایرانی نه کاربرد نه جذبه نداشته بکلی حذف شده، مگر بر حسب ضرورت؛
- جملات و عبارات تاجایی که مقدور بوده و به روانی مطلب و درک مفهوم آسیب نرسانده به فارسی برگردانده شد تا امکان بهره جویی برای کسانی هم که آموزش تخصصی پزشکی هم نداشته باشند امکان بهره جویی فراهم باشد

- تلاش شده در سراسر کتاب که اصطلاحات تخصصی اپیدمیولوژیک فراوان به کار رفته همواره از یک معادل فارسی استفاده شود تا مفاهیم آن بخوبی درک شدنی باشند. (این معادل ها در کتاب فرهنگ اپیدمیولوژی که توسط همین مترجم برگردان و به وسیله ی انتشارات سماط منتشر شده به تفصیل شرح داده شده اند. علاقه مندان می توانند به آن کتاب نیز مراجعه کنند).

- عناوین مجلدات کتاب باندکی جابجایی در فصول آن متناسب با سرفصل های دروس بهداشت گنجانده شده تا کاربرد کتاب به عنوان یک درسنامه بیشتر شود. چند فصل جدید که به کتاب اضافه شده - و بتازگی نیاز بیشتری در ایران هم به آنها احساس می شود - متناسب با سرفصل دروس بهداشت در مجلدات مربوطه افزوده شده اند.

• گروهی از علاقه‌مندان توصیه‌هایی درباره‌ی تلخیص مطالب کتاب داشته‌اند؛ و متأسفانه کسانی هم خلاصه‌هایی از درسنامه‌ی منتشرشده را نشر داده‌اند و ضرورتاً یادآوری می‌نمایم که حسب تجربه در رابطه با سلیقه و امکانات علاقه‌مندان برای خرید کتاب آنچه مقدور بوده درفشرده‌سازی مطالب کتاب انجام شده، به‌طوری‌که متن حاضر بدون کم و کاست و حشو و زوائد متناسب‌ترین متن به شمار می‌آید، و تلخیص بیشتر آن بدون آسیب رساندن به مفاهیم اصلی کتاب مقدور نخواهد بود.

• برگردان این کتاب را بیش از همه مرهون راهنمایی‌ها و تشویق‌های استادام دکتر حسین ملک افضلی استاد دانشکده‌ی بهداشت دانشگاه تهران هستم. کمترین کاری که می‌توانم کرد سپاسگزاری از محبت‌های ایشان است.

• انتشارات سمات در آرایه‌ی نسخه‌ای مرغوب و مطلوب از کتاب نهایت تلاش رداشته؛ شاهد این مدعا کیفیت نشر مجموعه‌ی حاضر است.

• بدون تردید وقت صرف شده برای فراهم آوردن این مجموعه بخشی از وقتی بوده که باید در خانواده صرف می‌شده؛ از همسر و فرزندانم به خاطر حوصله‌شان در ایامی که صرف این کتاب کرده‌ام سپاسگزارم.

با این امید که برگردان ویرایش هفدهم «درسنامه‌ی پزشکی اجتماعی و پیشگیری» گامی در گسترش بازهم بیشتر فرهنگ پزشکی اجتماعی و پیشگیری باشد، از صاحب‌نظران و کارشناسان هریک از رشته‌های مربوطه خواهش دارم انتقادات و راهنمایی‌های خود را برای رعایت در چاپ‌های بعدی توسط انتشارات سمات برای مترجم ارسال فرمایند.

دکتر حسین شجاعی تهرانی

«فهرست مطالب»

بیماریهای واگیر شایع

۱- عفونتهای تنفسی

۱۳	اشکال بالینی	۳	آبله: (در گذشته)
۱۴	عوارض	۳	تاریخچه
۱۵	سرخک و آبله مرغان	۳	مبانی همه گیری شناختی ریشه کنی آبله
۱۵	پیشگیری از سرخک	۴	وضعیت کنونی واکسیناسیون
۱۷	ریشه کنی سرخک	۴	مراقبت از ریشه کنی آبله ی انسانی
۱۸	سرخچه	۴	بیماریهای مربوط به Poxvirus (پس از ریشه کنی آبله ی انسانی)
۱۸	تاریخچه	۴	الف) آلودگی های اتفاقی
۱۸	عوامل بیماریزایی	۵	ب) آلودگی انسان به پاکس ویروس های جانوری
۱۹	عوامل مربوط به میزبان	۶	برخی پرسشهای پاسخ داده نشده
۱۹	راه انتقال	۶	آبله مرغان
۱۹	دوره پنهانی	۷	عوامل تعیین اپیدمیولوژیک
۱۹	اشکال بالینی	۷	عوامل مربوط به میزبان
۲۰	سرخچه ی مادرزادی	۸	عوامل زیستمحیطی
۲۱	پیشگیری از سرخچه	۸	راه انتقال
۲۲	راهبرد واکسیناسیون سرخچه	۸	دوره پنهانی
۲۲	مدت ایمنی	۸	اشکال بالینی
۲۳	اوریون (گوشک)	۱۰	عوارض
۲۳	عوامل بیماریزایی	۱۰	پیشگیری
۲۳	عوامل مربوط به میزبان	۱۱	سرخک
۲۴	عوامل زیستمحیطی	۱۱	تعریف
۲۴	راه انتقال	۱۱	تاریخچه
۲۴	دوره ی پنهانی	۱۱	ابتلا و میرایی
۲۴	اشکال بالینی	۱۲	عوامل بیماریزایی
۲۴	عوارض	۱۲	عوامل میزبان
۲۴	پیشگیری از گوشک	۱۳	عوامل زیستمحیطی
۲۵	مبارزه با گوشک	۱۳	راه انتقال
۲۵	آنفلوانزا	۱۳	دوره ی پنهانی
۲۶	بیان مسئله		
۲۶	رفتار همه گیری آنفلوانزا		
۲۷	عوامل بیماریزایی		
۲۸	عوامل مربوط به میزبان		

۴۳	دوره ی پنهانی	۲۸	عوامل زیست محیطی
۴۴	سیر بالینی	۲۸	راه انتقال
۴۴	مبارزه با سیاه سرفه	۲۸	دوره ی پنهانی
۴۴	ایمن سازی فعال	۲۸	بیمارزایی و اشکال بالینی
۴۵	واکنش ناخواسته	۲۹	تشخیص آزمایشگاهی
۴۵	موارد منع تجویز	۲۹	پیشگیری از آنفلوآنزا
۴۵	ایمن سازی اتفاقی	۳۰	واکسنهای آنفلوآنزا
۴۶	متنژت متنگو کوکی	۳۱	داروهای ضد ویروسی
۴۶	بیان مسئله	۳۲	دیفتری
۴۷	اشکال همه گیری شناختی	۳۲	بیان مساله
۴۷	راه انتقال	۳۳	عوامل بیمارزایی
۴۷	دوره ی پنهانی	۳۴	عوامل مربوط به میزبان
۴۷	پیشگیری از متنژت و مبارزه با آن	۳۴	عوامل زیست محیطی
۴۹	عفونتهای حاد دستگاه تنفس	۳۴	راه انتقال
۴۹	بیان مسئله	۳۴	راه ورود
۵۰	عوامل بیمارزایی	۳۵	دوره ی پنهانی
۵۱	عوامل میزبان	۳۵	جنبه های بالینی
۵۱	عوامل خطر	۳۶	آزمون شیک
۵۲	راه انتقال	۳۷	مبارزه با دیفتری
۵۲	مبارزه با عفونتهای حاد دستگاه تنفس	۳۷	برای بیماران و حاملان میکروب
۵۲	ارزایی بالینی	۳۷	برای موارد تماس
۵۴	معاینه بدنی	۳۸	اقدامات برای جامعه
۵۵	طیفه بندی ناخوشی	۳۸	ایمن سازی در برابر دیفتری
۶۱	درمان	۳۸	واکسن سه گانه ی میکروبی DPT
۶۲	نپومونی شدید	۳۹	نگاهداری واکسن در ایبار
۶۳	بیماری بسیار شدید	۳۹	سن مناسب
۶۵	پیشگیری از عفونتهای حاد دستگاه تنفس	۳۹	تعداد دفعات تزریق
۶۵	صل	۴۰	فاصله ی بین تزریق های واکسن
۶۵	بیان مساله	۴۰	طرز تجویز واکسن
۶۷	شاخص های همه گیری شناختی	۴۰	واکنش ها
۶۸	۱. شیوع آلودگی	۴۰	موارد منع مصرف DPT
۶۸	۲. بروز آلودگی	۴۱	سیاه سرفه
۶۸	۳. شیوع بیماری	۴۲	بیان مسئله
۶۸	۴. بروز موارد جدید	۴۲	ابتلا و میرایی
۶۹	۵. شیوع موارد امپلنونه	۴۲	عوامل بیمارزایی
۶۹	۶. شیوع موارد مقاوم به داروها	۴۳	عوامل مربوط به میزبان
۶۹	۷. میزان میرایی	۴۳	عوامل زیست محیطی
۶۹	بعضی تعاریف	۴۳	راه انتقال

۹۴	بیماری سل و HIV	۷۰	سیر طبیعی بیماری سل
۹۵	تاثیر اپیدمیولوژیک	۷۰	۱- عوامل بیماری‌زایی
۹۵	تشخیص اشخاص HIV مثبت	۷۱	۲- عوامل مربوط به میزان
۹۶	واکسناسیون BCG و آلودگی به HIV	۷۲	۳- عوامل اجتماعی
۹۶	چشم انداز آینده	۷۳	آزمون تویر کولین
۹۶	آینده ی مبارزه با سل	۷۳	تویر کولین
۲- عفونت های روده ای		۷۳	مقدار مصرف تویر کولین
۹۷	بیماری فلج کود کان	۷۳	آزمون مانو
۹۷	بیان مسئله	۷۴	انواع واکش های در برابر تویر کولین
۹۷	بررسی لنگش	۷۵	راه انتقال بیماری سل
۹۸	شیوع	۷۵	دوره ی پنهانی
۹۸	بروز	۷۵	مبارزه با بیماری سل
۹۹	روندهای همه گیری شناختی بیماری	۷۶	بیماریایی
۹۹	عوامل بیماری‌زایی	۷۶	الف) تعریف بیمار
۹۹	عوامل مربوط به میزان	۷۶	ب) گروه هدف
۱۰۰	عوامل زیستمحیطی	۷۶	ج) ابزارهای بیماری‌زایی
۱۰۰	راه انتقال	۷۹	دارو درمانی
۱۰۰	دوره ی پنهانی	۷۹	داروهای ضد سلی
۱۰۱	طیف بالینی	۸۰	الف) داروهای باکتری کش
۱۰۱	پیشگیری از پولیومیلیت	۸۲	ب) داروهای بازدارنده ی رشد باکتری
۱۰۲	واکسن غیر فعال شده ی پولیو	۸۲	دارو درمانی دو مرحله ای
۱۰۲	مزایای TPV	۸۲	۱- مرحله ی درمان حمله ای
۱۰۲	خطرات وابسته به TPV	۸۳	۲- مرحله ی نگهدارنده
۱۰۳	TPV بهبود یافته	۸۳	درمان بیماری سل در خانه
۱۰۳	واکسن سه ظرفیتی خوراکی	۸۳	روش های دارو درمانی کوتاه مدت
۱۰۳	موارد مصرف و راه تجویز	۸۴	روشهای درمان سل
۱۰۴	ایجاد ایمنی	۸۴	دستورالعمل درمان سل در ایران
۱۰۴	ناوسایی برنامه سه جیره ای	۸۴	درمان
۱۰۴	مزایای TOPV	۸۴	درمان بیماران مراجعه کننده بعد از غیبت
۱۰۵	عوارض	۸۵	پایش در حین درمان
۱۰۵	موارد منع تجویز	۸۵	توجه
۱۰۵	نگاهداری واکسن	۸۶	معیار نتایج درمان
۱۰۶	دشواری های مربوط به کاربرد TOPV	۸۷	واکسناسیون با ب.ث.ژ
۱۰۶	خطرات وابسته به TOPV	۹۲	پیشگیری دارویی
۱۰۷	ایمونوگلوبولین عادی انسان	۹۳	بازتوانی
۱۰۷	کاوش های همه گیری شناختی	۹۳	مراقبت از بیماری سل
۱۰۸	هپاتیت های ویروسی	۹۳	نقش بیمارستان ها
۱۰۸	ورم کبد ویروسی A	۹۴	مقاومت دارویی

۱۴۸	بیماریهای اسهالی حاد	۱۰۹	پراکندگی جغرافیایی
۱۴۸	بیان مسأله	۱۱۰	عوامل بیماریزایی
۱۴۹	عوامل بیماریزا	۱۱۰	عوامل مربوط به میزان
۱۵۰	مخزن عفونت	۱۱۰	عوامل زیستمحیطی
۱۵۱	عوامل مربوط به میزان	۱۱۰	راه های انتقال
۱۵۲	عوامل زیستمحیطی	۱۱۲	دوره ی پنهانی
۱۵۲	مبارزه با بیماریهای اسهالی	۱۱۲	پیشگیری از بیماری و محدود کردن آن
۱۵۲	اجزای برنامه ی مبارزه با بیماریهای اسهالی	۱۱۳	واکسن ها
۱۵۲	۱- درمان بیماریهای اسهالی	۱۱۳	هیپاتیت ویروسی B
۱۵۲	۲- افزایش مقاومت میزان در برابر عفونت	۱۱۴	بیان مسئله در جهان
۱۵۴	۳- کاهش انتقال عوامل بیماریزا	۱۱۵	عوامل بیماریزایی
۱۵۴	۴- پیشگیری از همه گیرهای اسهالی	۱۱۸	عوامل مربوط به میزان
۱۵۵	حصه	۱۱۸	راه انتقال
۱۵۵	بیان مسئله	۱۱۹	دوره ی پنهانی
۱۵۵	سیمای بالینی حصه	۱۱۹	بیماری هیپاتیت بالینی
۱۵۶	عوامل بیماریزایی	۱۲۱	پیشگیری از بیماری و محدود کردن آن
۱۵۷	عوامل مربوط به میزان	۱۲۱	۱- واکسن هیپاتیت B
۱۵۷	عوامل زیستمحیطی	۱۲۱	۲- گلوبولین ایمن هیپاتیت B
۱۵۹	عوامل اجتماعی	۱۲۱	۳- ایمن سازی فعال - انفعالی
۱۵۹	دوره ی پنهانی	۱۲۱	۴- تدابیر دیگر
۱۵۹	راه انتقال	۱۲۴	هیپاتیت ویروسی C
۱۵۹	مبارزه با حصه	۱۲۶	هیپاتیت ویروسی E
۱۶۲	واکسن ضد حصه	۱۲۸	هیپاتیت دلتا
۱۶۲	واکسن های زنده ی خوراکی	۱۲۸	هیپاتیت G
۱۶۳	تیفوئال	۱۲۸	ویا
۱۶۳	مسمومیت های غذایی	۱۲۹	بیان مسئله
۱۶۳	انواع مسمومیت های غذایی	۱۳۰	جنبه های همه گیری شناختی
۱۶۳	الف) مسمومیت غذایی غیر میکروبی	۱۳۱	عوامل بیماریزایی
۱۶۳	ب) مسمومیت های غذایی میکروبی	۱۳۳	حاملان وبا
۱۶۴	مسمومیت های غذایی ناشی از سالمونلا	۱۳۳	عوامل مربوط به میزان
۱۶۴	مسمومیت های غذایی ناشی از استافیلوکوک	۱۳۴	عوامل زیستمحیطی
۱۶۵	بوتولیسم	۱۳۴	راه انتقال
۱۶۶	مسمومیت غذایی ناشی از کلستریدیوم پر فرنجنس	۱۳۵	دوره ی پنهانی
۱۶۶	مسمومیت غذایی ناشی از باسیل سرنوس	۱۳۵	بیماریزایی
۱۶۷	تشخیص افتراقی مسمومیت های غذایی	۱۳۵	اشکال بالینی
۱۶۷	بررسی یک همه گیری مسمومیت غذایی	۱۳۶	تشخیص آزمایشگاهی وبا
۱۶۹	مبارزه با پیشگیری از مسمومیت های غذایی	۱۳۸	مبارزه با بیماری وبا
۱۷۰	مراقبت از مسمومیت های غذایی	۱۴۳	درمان نگاهداری آب رسانی

۱۸۸	مالاریا	۱۷۰	آمییبازیس
۱۸۹	تاریخچه	۱۷۰	بیان مسئله
۱۹۰	وضعیت جهانی مالاریا	۱۷۰	عوامل بیماریزایی
۱۹۰	عوامل بیماریزایی	۱۷۱	عوامل مربوط به میزبان
۱۹۳	عوامل مربوط به میزبان	۱۷۲	عوامل زیستمحیطی
۱۹۵	عوامل زیستمحیطی	۱۷۲	راه انتقال
۱۹۶	ناقل های مالاریا	۱۷۲	دوره ی پنهانی
۱۹۷	روش انتقال	۱۷۲	پیشگیری از آمیبیازیس و مبارزه با آن
۱۹۷	دوره ی پنهانی	۱۷۴	آسکاریازیس
۱۹۸	سنجش مالاریا	۱۷۴	شیوع آسکاریازیس و توزیع جغرافیایی آن
۲۰۰	مبارزه با مالاریا و پیشگیری از آن	۱۷۴	اشکال همه گیری شناختی
۲۰۰	اقدامات برای جامعه	۱۷۵	روش انتقال
۲۰۰	مبارزه با مالاریا در مقایسه با ریشه کتی مالاریا	۱۷۵	دوره ی پنهانی
۲۰۲	مراقبت از بیماری مالاریا	۱۷۶	پیشگیری و مبارزه با آسکاریس
۲۰۷	واکسن ضد مالاریا	۱۷۷	آنکی لوستومیازیس
		۱۷۷	بیان مسأله
		۱۷۷	شاخص بومی بودن بیماری
۲۰۹	هاری	۱۷۸	عوامل بیماریزایی
۲۰۹	پراکندگی جغرافیایی هاری	۱۷۸	عوامل مربوط به میزبان
۲۱۰	عوامل بیماریزایی	۱۷۹	عوامل زیستمحیطی
۲۱۲	راه انتقال	۱۸۰	راه انتقال
۲۱۲	دوره ی پنهانی	۱۸۰	دوره ی پنهانی
۲۱۲	بیماریزایی	۱۸۰	اثرهای بیماری
۲۱۳	هاری انسانی	۱۸۱	پیشگیری از آنکی لوستومیاز و مبارزه با آن
۲۱۴	درمان هاری	۱۸۲	کرم اژدها، کرم گینه، پیوک
۲۱۵	هاری در سگ ها	۱۸۲	پراکندگی جغرافیایی
۲۱۵	تشخیص آزمایشگاهی هاری	۱۸۳	سیر طبیعی بیماری
۲۱۶	پیشگیری از هاری در انسان	۱۸۴	راه انتقال
۲۱۶	پیشگیری پس از مواجهه	۱۸۴	ریشه کتی بیماری پیوک
۲۱۹	واکسن هاری		
۲۲۰	طبقه بندی تماس های با ویوس هاری		
۲۲۱	مدت ایمنی		
۲۲۱	سرم ضد هاری		
۲۲۲	تزریق واکسن های یادآور		
۲۲۲	توصیه ها		
۲۲۳	مبارزه با هاری در شهرها		
۲۲۳	ایمن سازی سگها		
۲۲۳	پیوست دستورالعمل کشوری درمان هاری در ایران		
		۱۸۵	نشانه های منتقله به وسیله بند پایان
		۱۸۶	نشانه های منتقله به وسیله بند پایان
		۱۸۶	۱- تب دانگ (نوع کلاسیک)
		۱۸۶	۲- تب خونریزی دهنده ی دانگ
		۱۸۷	معیارهای تشخیص بالینی DHF
		۱۸۷	نشانه های بالینی
		۱۸۷	نشانه های آزمایشگاهی
		۱۸۷	۳- نشانه های شوک دانگ
		۱۸۷	۴- مبارزه با بیماری

۲۴۷	سالمونلوزیس انسان	۲۲۵	چند نکته
۲۴۷	بیان مشکل	۲۲۵	تب زرد
۲۴۷	عوامل بیماریزایی	۲۲۶	پراکندگی جغرافیایی
۲۴۹	راه انتقال	۲۲۶	ابتلا (بیمارزایی) و میرایی
۲۴۹	دوره ی پنهانی	۲۲۶	عوامل بیماریزایی
۲۴۹	اشکال بالینی	۲۲۷	عوامل مربوط به میزان
۲۵۰	پیشگیری از سالمونلوز و مبارزه با آن	۲۲۸	عوامل زیستمحیطی
۲۵۰	بیماری های ریکتزایی	۲۲۸	شاخص های تراکم پشه
۲۵۰	طبقه بندی	۲۲۹	راه انتقال
۲۵۰	پراکندگی جغرافیایی	۲۲۹	دوره ی پنهانی
۲۵۲	عوامل زنده ی بیماریزا	۲۲۹	مبارزه با تب زرد
۲۵۲	اشکال بالینی	۲۳۰	گونه‌ی بین المللی واکسیناسیون
۲۵۵	روشهای تشخیصی بیماریهای ریکتزایی	۲۳۱	دیگر بیماریهای آروویروسی
۲۵۵	اقدامات مبارزه با بیماریهای ریکتزایی	۲۳۱	طبقه بندی
۲۵۶	لیشماتیاوزیس	۲۳۱	نشانه‌گان بالینی
۲۵۶	پراکندگی جغرافیایی	۲۳۲	بروسلوزیس (تب مالت)
۲۵۶	عوامل بیماریزایی	۲۳۳	بیان مشکل
۲۵۷	عوامل مربوط به میزان	۲۳۳	عوامل بیماریزایی
۲۵۷	عوامل زیستمحیطی	۲۳۳	عوامل مربوط به میزان
۲۵۷	راه انتقال	۲۳۳	عوامل زیستمحیطی
۲۵۷	دوره ی پنهانی	۲۳۴	راه انتقال
۲۵۸	نشانه های بالینی	۲۳۴	دوره ی پنهانی
۲۵۸	تشخیص آزمایشگاهی	۲۳۴	الگوی بیماری
۲۵۹	مبارزه با لیشماتیاوزیس	۲۳۵	مبارزه با تب مالت
۲۶۰	تیاوزیس (آلودگی به کرم کدو)	۲۳۶	طاعون
۲۶۰	پراکندگی جغرافیایی	۲۳۶	تاریخچه
۲۶۰	میزبان های انگل	۲۳۶	بروز و پراکندگی جغرافیایی
۲۶۱	راه های انتقال	۲۳۷	عوامل بیماریزایی
۲۶۱	بیماری بالینی	۲۳۸	عوامل مربوط به میزان
۲۶۱	سیستی سرکوس سلوکتره	۲۳۸	عوامل زیستمحیطی
۲۶۲	مبارزه با تیاوزیس	۲۳۹	حشرات ناقل طاعون
۲۶۲	بیماری هیداتید	۲۴۰	شاخص های کک
۲۶۲	تشخیص	۲۴۰	جوندگان
۲۶۳	پیشگیری از تیاوزیس و مبارزه با آن	۲۴۰	طاعون در جوندگان
		۲۴۱	کانویش های مربوط به طاعون
		۲۴۲	راههای انتقال طاعون
		۲۴۲	طاعون انسانی
		۲۴۳	پیشگیری از طاعون و مبارزه با آن
۲۶۴	ترانخم		

۵- بیماریهای منتقل از راه پوست و

سطوح پوستی تراخم

۲۸۷	آزمون های ایمنی شناختی	۲۶۴	تشخیص تراخم
۲۸۸	الف) آزمونهای تعیین ایمنی	۲۶۵	اهمیت تراخم از نظر بهداشت عمومی
۲۹۱	ب) آزمونهای مربوط به پاسخ پادتنی در برابر باسیل جذام	۲۶۵	توزیع جغرافیایی بیماری
۲۹۱	ج) آزمونهای دیگر	۲۶۵	عوامل بیماریزایی
۲۹۱	مبارزه با جذام	۲۶۶	عوامل مربوط به میزان
۲۹۲	۱- اقدامات پزشکی	۲۶۶	عوامل زیستمحیطی
۲۹۲	الف) برآورد مشکل	۲۶۶	راه انتقال
۲۹۲	ب) شناسایی بیماران	۲۶۷	دوره ی پنهانی
۲۹۴	ج) درمان با چند دارو	۲۶۷	مبارزه با تراخم
۲۹۸	د) مراقبت از بیماری	۲۶۹	کزاز
۲۹۹	ه) پیشگیری با ایمنسازی	۲۶۹	بیان مشکل
۳۰۰	و) پیشگیری با دارو	۲۹۶	عوامل بیماریزایی
۳۰۰	ز) بازنوایی	۲۷۰	عوامل مربوط به میزان
۳۰۱	ح) آموزش بهداشت	۲۷۱	عوامل زیستمحیطی و اجتماعی
۳۰۱	ط) اقدامات دیگر	۲۷۱	روش انتقال
۳۰۱	۲- کمک و پشتیبانی اجتماعی	۲۷۱	دوره ی پنهانی
۳۰۲	۳- مدیریت برنامه	۲۷۲	انواع کزاز
۳۰۲	۴- ارزشیابی	۲۷۲	پیشگیری از کزاز
۳۰۳	بیماریهای منتقله از راه آمیزش جنسی	۲۷۵	پیشگیری از کزاز نوزادان
۳۰۶	دامنه ی مشکل	۲۷۶	پیشگیری از کزاز پس از ابراد جراحی
۳۰۶	عوامل بیماریزایی	۲۷۶	دستورالعمل کشوری پیشگیری و درمان کزاز در ایران
۳۰۶	عوامل مربوط به میزان	۲۷۷	جذام
۳۰۶	عوامل جمعیت شناختی	۲۷۷	تاریخچه
۳۰۸	عوارض ابتلا	۲۷۸	بیان دامنه مشکل جذام
۳۰۸	مبارزه با بیماریهای منتقله از راه آمیزش جنسی	۲۷۸	عوامل بیماریزایی
۳۰۹	۱- برنامه ریزی اولیه	۲۸۰	عوامل مربوط به میزان
۳۰۹	۲- راهبردهای مداخله ای	۲۸۱	عوامل زیستمحیطی
۳۱۱	۳- اجزای پشتیبان برنامه	۲۸۱	آسیب شناسی اجتماعی جذام
۳۱۳	۴- پایش و ارزشیابی	۲۸۱	راه انتقال
۳۱۳	ابدوز (نشانگان نارسایی ایمنی آکسای)	۲۸۲	دوره ی پنهانی
۳۱۳	بیان مسأله	۲۸۲	طبقه بندی
۳۱۴	اشکال همه گیری شناختی ابدوز	۲۸۳	طبقه بندی هندی
۳۱۵	عوامل مربوط به میزان	۲۸۴	تشخیص
۳۱۶	راه انتقال	۲۸۴	۱- معاینه ی بالینی
۳۱۷	دوره ی پنهانی	۲۸۵	۲- آزمایش های میکروب شناختی
۳۱۷	تظاهرات بالینی	۲۸۷	۳- کشت باسیل در کف پای موش
۳۱۷	۱- آلودگی اولیه	۲۸۷	۴- آزمون هیستامین
۳۱۸	۲- مرحله ی حامل بدون نشانه ی بیماری	۲۸۷	۵- نمونه برداری از بافت

۳۴۷	پر فشاری خون	۳۱۸	مجموعه ی نشانه های مرتبط با ایدز	۳-۲
۳۴۷	تعریف	۳۱۸	ایدز	۴-۴
۳۴۸	اندازه گیری فشار خون	۳۱۹	تشخیص ایدز	
۳۴۹	طبقه بندی پر فشار خون	۳۱۹	الف) تشخیص بالینی	
۳۴۹	دامنه ی مشکل	۳۱۹	ب) آزمونهای غربالگری	
۳۴۹	قانون نیم ها	۳۲۰	ج) جداسازی ویروس	
۳۵۰	بروز	۳۲۰	مبارزه با ایدز	
۳۵۰	شیوع	۳۲۱	مراقبت از بیماری ایدز	
۳۵۱	میرایی	۳۲۳	پیوست یکم	
۳۵۱	روند زمانی یا روند دیر پا			
۳۵۲	ردگیری فشار خون			
۳۵۳	عوامل خطر پر فشاری خون			
۳۵۳	۱- عوامل خطر تغییر ناپذیر	۳۲۹	تعریف	
۳۵۳	۲- عوامل خطر تغییر پذیر	۳۳۰	بیان مسأله	
۳۵۴	پیشگیری از پر فشاری خون	۳۳۰	عوامل خطر مربوط به بیماریهای غیر واگیر	
۳۵۵	۱- پیشگیری اولیه	۳۳۰	وجود خلاء در سیر طبیعی بیماری	
۳۵۶	الف) راهبرد پیش گیری در جامعه	۳۳۲	پیشگیری از بیماری های مزمن	
۳۵۶	ب) راهبرد گروه های در معرض خطر شدید	۳۳۲	راهکار تلفیق یافته	
۳۵۶	۲- پیشگیری ثانویه	۳۳۳	بیماری سرخرگ های تاجی قلب	
۳۵۶	الف) تشخیص زود رس بیمار	۳۳۳	تعریف	
۳۵۷	ب) درمان	۳۳۳	اندازه گیری بار بیماری	
۳۵۷	ج) تمکین بیمار و رعایت دستورها توسط او	۳۳۴	تعیین اندازه ی همه گیری	
۳۵۹	سکته ی مغزی	۳۳۵	گوناگونی های بین المللی	
۳۵۹	تعریف	۳۳۶	عوامل خطر CHD	
۳۶۰	بیان مشکل	۳۴۱	پیشگیری از بیماری عروق قلبی	
۳۶۱	سیر طبیعی بیماری	۳۴۱	راهبرد جمعیتی	
۳۶۲	عوامل مربوط به میزان (بیمار)	۳۴۱	مداخله های ویژه	
۳۶۳	برنامه ی مبارزه با سکته ی مغزی	۳۴۲	۱- پیشگیری ابتدایی	
۳۶۳	بیماری روماتیسمی قلب	۳۴۳	۲- راهبرد گروه های پر خطر	
۳۶۳	تعریف	۳۴۳	۳- پیشگیری ثانویه	
۳۶۳	بیان مسأله	۳۴۴	کارآزمایی های مداخله بر عامل خطر	
۳۶۴	عوامل اپیدمیولوژیک	۳۴۵	۱- مطالعه ی استافورد در سه جامعه	
۳۶۴	۱- عوامل بیمارزایی	۳۴۵	۲- طرح کالیای شمالی (در فنلاند)	
۳۶۴	۲- عوامل زیستمحیطی و عوامل مربوط به میزان	۳۴۶	۳- MFRIT	
۳۶۵	اشکال بالینی	۳۴۶	۴- مطالعه ی مداخله در رژیم غذایی و مصرف دخانیات در اسلو	
۳۶۶	تشخیص	۳۴۶	۵- مطالعه ی درمانگاه های پژوهش در چربی خون	
۳۶۶	پیشگیری از نب روماتیسمی	۳۴۷	کارآزمایی های مربوط به پیشگیری ثانویه	
۳۶۸	خلاصه طرح: ادغام پیشگیری در شبکه های بهداشتی درمانی کشور			

۴۱۰	بیان مسأله	۳۷۰	سرطان
۴۱۰	علل نابینایی	۳۷۰	مشکل سرطان
۴۱۱	عوامل همه گیر شناختی نابینایی	۳۷۱	روندهای زمانی سرطان
۴۱۱	مفاهیم در حال تغییر مراقبت بهداشتی چشم	۳۷۲	الگوهای شیوع سرطان در جهان
۴۱۲	پیشگیری از نابینایی	۳۷۳	تفاوت در بروز سرطان بر حسب جنس
۴۱۳	۱- سنجش اولیه	۳۷۴	علل
۴۱۳	۲- روش های مداخله	۳۷۵	مبارزه با سرطان
۴۱۴	۳- اقدامات داز مدت	۳۷۶	۱- پیشگیری اولیه
۴۱۵	۴- ارزشیابی	۳۷۷	۲- پیشگیری ثانویه
۴۱۵	تصادفات و سوانح	۳۷۸	غریبالگری برای سرطان
۴۱۵	حجم مشکل	۳۷۹	۱- غریبالگری سرطان گردن رحم
۴۱۶	بیان مشکل	۳۸۰	۲- غریبالگری سرطان پستان
۴۱۷	انواع سوانح	۳۸۱	۳- غریبالگری سرطان ریه
۴۱۹	پیشگیری از سوانح	۳۸۱	اپیدمیولوژی چند سرطان منتخب
۴۲۳	مدیریت بلا	۳۸۱	۱- سرطان حفره ی دهان
۴۲۶	تأثیر بلا و پاسخ در برابر آن	۳۸۳	۲- سرطان گردن رحم
۴۲۶	بست و جو، نجات و کمک های اولیه	۳۸۵	۳- سرطان پستان
۴۲۷	مراقبت میرایی	۳۸۸	۴- سرطان ریه
۴۲۷	گروه بندی حادثه دندگان	۳۹۲	۵- سرطان معده
۴۲۸	برچسب زدن	۳۹۲	۶- دیابت شیرین
۴۲۸	شناسایی مردگان	۳۹۲	طبقه بندی
۴۲۸	مرحله تسکین	۳۹۳	بیان مسئله
۴۲۸	مراقبت اپیدمیولوژیک و مبارزه با بیماری	۳۹۶	سیر طبیعی بیماری قند
۴۳۰	واکسیناسیون	۳۹۸	غریبالگری برای دیابت
۴۳۰	تغذیه	۳۹۹	جمعیت هدف
۴۳۱	بازتوانی	۴۰۰	پیشگیری و مراقبت از دیابت
۴۳۱	تامین آب	۴۰۰	۱- پیشگیری اولیه
۴۳۲	ایمنی غذا	۴۰۰	۲- پیشگیری ثانویه
۴۳۲	بهسازی اساسی و بهداشت فردی	۴۰۱	۳- پیشگیری نوع سوم
۴۳۲	مبارزه با ناقلان	۴۰۲	چاقی
۴۳۳	تخفیف علانم بلاها در بخش بهداشت	۴۰۲	تعریف
۴۳۳	آمادگی در برابر بلا یا	۴۰۲	شیوع چاقی
۴۳۴	انتخاب سیاست مناسب	۴۰۳	عوامل همه گیری شناختی
۴۳۵	بلاهای انسان ساخته	۴۰۶	سنجش چاقی
۴۳۶	سازمان بین المللی لوابه کننده ی کمکهای بشر دوستانه ی بهداشتی	۴۰۷	خطرهای چاقی
		۴۰۸	پیشگیری از چاقی و مبارزه با آن
		۴۰۹	نابینایی
		۴۰۹	تعریف